



NORDRE FOLLO ARBEIDERPARTI

Kommuneprogram 2019 - 2023

Partiprogram for Nordre Follo Arbeiderparti 2019 – 2023

Vedtatt i medlemsmøte 24. september 2018

Innledning

Vi går spennende tider i møte. Nordre Follo kommune skal bygges med utgangspunkt i det beste fra Ski og Oppegård. Når vi skaper en ny kommune, vil Arbeiderpartiet sette fellesskapet først! Vi ønsker en kommune med innbyggere som jobber på samme lag og bygger hverandre opp. Der de som har mye hjelper dem som har litt mindre. Nordre Follo skal være en kommune for alle.

Vi vil jobbe for en kommune med redusert fattigdom og mindre økonomiske forskjeller mellom folk, og der alle er like mye verdt, uavhengig av kjønn, etnisitet, alder, legning eller funksjonsnivå.

Den nye kommunen må ta ansvar for fremtidige generasjoner, innen folkehelse, idrett og friluftsliv, byutvikling, økonomisk styring og kommunens tilbud til innbyggerne. Ikke minst gjelder dette klima- og miljøpolitikken. FNs bærekraftsmål ligger til grunn for vårt partiprogram i Nordre Follo.

Arbeid til alle er jobb nummer én for Arbeiderpartiet. Vi skal være en kommune som legger til rette for eksisterende næringsliv og gründere, og en kommune som tiltrekker seg flere bedrifter og gjør det lett å etablere nye arbeidsplasser. Nordre Follo kommune skal være en god arbeidsgiver for sine ansatte

Nordre Follo kommune skal ha et sterkt lokaldemokrati, og kommunen skal utvikles på innbyggernes premisser. Våre lokalpolitikere skal være tilgjengelige og lette å prate med. Tjenestene må bli minst like gode som de er i Ski og Oppegård, og vi skal jobbe for en politikk som gjør hverdagen enklest mulig.

Våre toppsaker

Nordre Follo Arbeiderpartis visjon er at Nordre Follo skal bli Norges beste oppvekstkommune

Våre viktigste saker er:

- Leksefri skole: Skolearbeidet skal gjøres i skoletiden, barna skal ha fri på fritiden
- Vi vil ha søskenmoderasjon mellom SFO og barnehager
- Arbeid til alle er jobb nummer én: Nordre Follo skal være en god arbeidsgiver og skal være en attraktiv kommune å drive næring i
- Vi vil fjerne ufrivillig deltid. Flest mulig kommunale stillinger skal lyses ut som faste stillinger.
- Nordre Follo skal være en trakasserings- og voldtekstfri sone
- Vi vil bevare tilgangen til sjøen, marka og naturen, og verne små skogsområder («100-metersskog») i hele kommunen
- Ektepar og samboere med sykehjemsplass skal få bo sammen hvis de ønsker det
- Vi vil øke satsingen på hjemmetjenestene, og sikre sykehjemsplass til de som trenger det
- Nordre Follo skal være en bærekraftig kommune, med en nullvisjon for tap av matjord, utfasing av unødvendig plast og mer bruk av massivtre
- Det skal bygges en gang- og sykkelbro over jernbanelinjen ved Ski stasjon
- Matglede skal være sentralt i kommunens tjenester som sykehjem, skoler og barnehager

Samfunn

Vi ønsker å bygge et godt samfunn i Nordre Follo. Vi vil ha en kommune der by og land går hånd i hånd, der det er plass til alle og som gjør det lett å møtes på tvers av ulike livssituasjoner. Alle skal med!

Arbeiderpartiet vil:

- skape gode møteplasser mellom mennesker og generasjoner, for eksempel ved å bygge barnehager og eldresenter på samme sted
- at Nordre Follo skal være en foregangskommune i arbeidet med tilgjengelighet og universell utforming
- etablere flere innfartsparkeringsplasser, slik at folk ikke skal trenge å kjøre inn til Oslo
- bevare 100-metersskogene og verne små skogsområder i hele kommunen
- finne en løsning for gravplass med minnelund, som lenge har vært planlagt på Langhus
- skape bysentrum med minst mulig reklame og forby reklame med retusjerte fotomodeller på kommunens eiendom
- etablere et livssynsnøytralt seremonirom i kommunen
- at det skal etableres et felles krematorium i Follo
- at Nordre Follo skal være en ledende kommune på beredskap og befolkningsvarsling
- å ta i bruk hele kommunen, og satse på at de små tettstedene får en bærekraftig utvikling
- ta i bruk ny teknologi, spesielt innen helse- og omsorgstjenestene
- bruke kommunens virksomheter og aktiviteter til målrettet integreringsarbeid
- ta imot de flyktningene som staten ber oss om å ta imot, og sørge for at disse blir godt integrert

Byutvikling/Bolig til alle

Det er mange som ønsker å bo i Nordre Follo kommune, og det er ikke vanskelig å forstå. Vi har flotte lokalsamfunn, gode kommunale tjenester og lett tilgang på natur. Vi er utenfor storbyen, men akkurat passe nært. Du kan velge om du vil bo landlig eller urbant. Toget gjør at det går raskt å komme seg inn til Norges største arbeidsmarked. Når Follobanen er ferdig, vil enda flere ønske å flytte hit. Nordre Follo står overfor vekst og endringer. Det må vi takle, samtidig som vi tar vare på det vi har: gode lokalsamfunn og nærhet til både storbyen og marka. For en kommune i vekst blir det ekstra viktig å satse på det boligsosiale arbeidet, slik at alle skal kunne bo trygt og godt i kommunen.

Arbeiderpartiet vil:

- kreve forskjellige boligtyper med en mangfoldig boligmasse, slik at det er plass til alle
- ha en reell nysatsning på sosial boligbygging, der vi bygger et variert tilbud av ulike boligtyper. Bedre samarbeid internt i kommunen vil gjøre det lettere å nå målet om at flest mulig skal klare seg i egen bolig

- prioritere trygghet og stabilitet for barnefamilier i kommunale boliger, og ha familievennlige kommunale boliger som sikrer barn trygge og tilfredsstillende oppvekstsvilkår
- ha effektiv, rask og serviceinnstilt saksbehandling i kommunen og enkle digitale løsninger
- at hoveddelen av nye boliger, skoler og barnehager bygges tett på togstasjonene og større bussterminaler, men også at de mindre tettstedene våre må videreutvikles, slik at de fortsetter å være bærekraftige lokalsamfunn
- si nei til å bygge ut Taraldrud
- Bevare Svartskog og stanse videre utbygging utenfor dagens boligområder.
- vedta en sentrumsplan for Siggerud og gjennomføre utbyggingen av SI1-feltet
- at nye boligfelt bygges med god buffer og færrest mulige negative konsekvenser for etablerte boliger, skoler og barnehager i nærheten
- at nye boliger bygges for fremtidens transportmåter, med ladepunkter for elbil, el-sykkel og parkeringsplasser til transportsykler og bilkollektiv
- at tiden for nye parkeringsanlegg på bakkeplan er over både for private anlegg, offentlige anlegg og innfartsparkeringer. Nye parkeringsanlegg skal hovedsakelig etableres i parkeringskjellere
- ta vare på og utvikle parkområdene i Ski og Kolbotn. Westraatparken utvides nordover mot Kapelldammen
- at Ski og Kolbotn sentrum videreutvikles som sentrumsområder med byrom for alle
- beholde skogen som rekreasjon og innfart til Marka

Arbeid og næringsliv

Arbeid til alle er jobb nummer én for Arbeiderpartiet. Innbyggerne våre skal ha en trygg arbeidshverdag å gå til. Vi ønsker et godt samarbeid med næringslivet i Nordre Follo slik at dagens næringsliv kan videreutvikle seg og at det blir attraktivt for nye bedrifter å etablere seg. Vi vil også jobbe for å få flere offentlige bedrifter i området.

Arbeiderpartiet vil:

- ha en parkeringspolitikk som tilrettelegger for at håndverkere kan få gjort jobben sin
- sikre at håndverkere har nok næringslokaler tilgjengelig
- sette krav om utadrettet næringsvirksomhet i første etasje i Ski og Kolbotn sentrum
- ha gode leveringspunkter for netthandel
- legge til rette for et gründerfelleskap hvor nye bedrifter kan få hjelp til å gro
- gi utviklingsmidler til grønne innovasjonsprosjekter
- arbeide målrettet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet

- at landbruket fortsatt skal være en av de viktige næringene i Nordre Follo, blant annet gjennom nullvisjon for tap av matjord og å være positivt innstilt til modernisering og utvikling av landbruket som arbeidsplass
- at kommunale virksomheter brukes til språk- og arbeidspraksis
- at flere innvandrerkvinner skal få jobb
- ha et godt voksenopplæringstilbud
- beholde dagens regelverk for søndagsåpne butikker. Vi sier nei til utvidelse av søndagsåpne butikker
- samarbeide med de andre Follokommunene om å utvikle Follo til en tydeligere reiselivdestinasjon
- få flere mennesker med nedsatt funksjonsevne ut i arbeid

Kommunen som arbeidsplass og innkjøper

Kommunens ansatte gjør en viktig innsats for at vi skal få høy kvalitet på de kommunale tjenestene. De siste årene har de også gjort en fabelaktig innsats for at Ski og Oppegård skal klare å yte like gode tjenester fra første dag i Nordre Follo. Vi forventer mye av de ansatte. Til gjengjeld skal de ansatte kunne forvente en trygg og god arbeidsplass der de får brukt og videreutviklet sin kompetanse.

Arbeiderpartiet vil:

- fortsette den gode kontakten med de tillitsvalgte om de ansattes arbeidshverdag
- kjempe for likestilling blant de kommunalt ansatte, og sikre likt lønn for likt arbeid
- at kommunens ansatte skal prate godt norsk og bruke et klart og enkelt språk som folk forstår
- at flest mulig av stillingene som lyses ut skal være faste heltidsstillinger. De som jobber deltid i dag bør få muligheten til å jobbe heltid. I Nordre Follo kommune skal heltidsarbeid være normalen
- redusere sykefraværet i god dialog med de ansatte og med tett oppfølging av de sykemeldte
- teste ut 6-timers arbeidsdag innen utvalgte deler av helse- og omsorgstjenestene, i samråd med brukerne
- innføre en felles vikarpool for kommunens tjenester. Da vil virksomhetene få stabil tilgang på kvalifiserte vikarer og de som jobber som vikarer i kommunen får tryggere arbeidsforhold
- innføre klare regler om utestengelse fra framtidige og pågående oppdrag ved alvorlig brudd på innkjøpsavtale eller arbeidsmiljøloven
- være positive og fleksible overfor de ansatte som ønsker mer videre- og etterutdanning, med målsetning om livslang læring

- at barnevernstjenesten har nok ansatte saksbehandlere og at de ansatte ikke har for mange saker samtidig
- at eldre ansatte får relevante oppgaver og får brukt sin kompetanse gjennom hele karriere. De som ønsker det, skal kunne stå i arbeid lengre
- forebygge arbeidslivskriminalitet for et seriøst og anstendig arbeidsliv og innføre Oslomodellen i Nordre Follo
- at alle kommunens kontrakter stiller krav til lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår
- at Nordre Follo skal ha en arbeidskultur som verdsetter læring, kompetansebygging, nytenking og innovasjon.
- at kommunen skal benytte seg av lokalt næringsliv der det er mulig

En spennende og meningsfull ungdomstid

Nordre Follo skal være en god kommune for ungdom. Vi skal skape gode muligheter for en meningsfull fritid gjennom hele året, enten det er organiserte eller uorganiserte aktiviteter. Ungdommens mening er viktig. Vi må sørge for at ungdommens stemme blir tydelig i den nye kommunen og at de får være med å påvirke i saker som er viktig for dem.

Arbeiderpartiet vil:

- at det skal satses mer på fritids- og ungdomsklubber. Vi vil gjenopprette en stabil ungdomsklubb på Langhus og beholde og utvikle de vi allerede har, som «Hjørnet» på Kolbotn og «Kjeller'n» i Ski, Kråkstad Fritidsklubb og Siggerud Fritidsklubb
- teste ordning med ungdomskort på kulturtilbud
- at det skal være lett å drive med uorganiserte aktiviteter på fritiden
- at det også skal være tilbud for ungdom på sommeren og i ferier
- barne- og ungdomsfrivilligheten skal ha tilgang til gratis lokaler til sin aktivitet, også på kveldstid og i helger
- ansette flere lærlinger i kommunale virksomheter, og sette bruk av lærlinger som krav ved anbud. Vi skal ha minst 2 lærlingeplasser per 1000 innbyggere
- forebygge frafall i skolen, blant annet gjennom å styrke den praktiske undervisningen på ungdomsskoletrinnet
- gjøre det lettere å velge utradisjonelle yrkesvalg
- at «Helsestasjon for Ungdom» skal være tilgjengelig i hele kommunen
- styrke ordningen med helsesøstre på alle ungdomsskoler. Disse skal være tilgjengelig for ungdom som trenger noen å prate med, og skal drive seksualopplysning med fokus på samtykke, respekt, sikker sex og ulike legninger
- gi ungdom under 25 år tilgang på gratis, selvbestemt prevensjonsmiddel
- bedre rusforebyggende arbeid og ha tilby tettere oppfølging av ungdom som bruker ulovlige rusmidler

- at barn og unge med funksjonshemning og kronisk sykdom får oppvekstsvilkår som gir en god start på resten av livet, med individuelt tilpassete planer og god koordinering mellom kommunale tjenester
- bedre tilbudet innenfor ungdomspsykiatrien, og etablere nettverksløsninger for disse, med oppfølging også etter fylte 18 år

Skole og SFO

En god skolegang preger resten av livet. Vi vil ha en kunnskapsskole der alle barn tas på alvor – og kan lykkes. I Nordre Follo skal vi ha en grunnskole med god lærertetthet, digitale og moderne verktøy og hensiktsmessige læringsmetoder, som er tilpasset hvert enkelt barn. Vi vil også jobbe for et klarere skille mellom skolen og fritiden, for å sikre barn en meningsfull oppvekst med god tid til lek og moro! Vi vil jobbe for en skole fri for mobbing, hvor alle behandler hverandre med respekt.

Arbeiderpartiet vil:

- ha leksefri skole: Skolearbeidet skal gjøres i skoletiden, barna skal ha fri på fritiden
- at skolen skal stimulere til at barna leser på fritiden
- at SFO skal være åpen fra 07.00 – 17.00
- fjerne tidstyver i skolen, for at lærerne skal få bedre tid til å være lærer
- innføre forsøk med heldagsskole og gratis skolemåltid
- at elever som trenger ekstra bistand – fysisk, faglig eller sosialt – skal få det
- at elever som trenger ekstra faglige utfordringer skal få det. Vi vil gi elever mulighet til å ta fag på høyere nivå
- ansette flere lærere. Vi vil sørge for finansiering av maksimalt 15 elever per lærer på de fire første klassetrinnene, og maks 20 på de neste seks trinnene
- at leirskolen skal være reelt gratis for alle, og sikre lik praksis over hele kommunen
- beholde Skotbu skole
- videreutvikle og styrke skolehelsetjenesten
- satse på den offentlige grunnskolen. Vi kommer til å stemme nei til å etablere nye private skoler i Nordre Follo
- ha åpningstider i SFO og barnehager som er tilpasset at vi er en pendlerkommune
- fullføre byggingen av Sofiemyr, Kolbotn og Fløysbonn nye skoler innenfor vedtatt pris og kvalitet. Også under byggeperioden skal barna tilbys trygge skoleveier og gode lokaler som stimulerer til læring
- bygge ny skole i randsonen mellom Langhus og Oppegård

- at spesialundervisning tilpasses elevens behov og gis av faglært personell. Vi vil prioritere etterutdanning og kursing av lærere som har elever med funksjonshemming eller kroniske sykdommer
- fortsatt si nei til karakterer i barneskolen
- jobbe aktivt mot mobbing, blant annet med flere miljøarbeidere og tilbud om fritidsaktiviteter på skolen etter skoletid på skoler
- at alle elever lærer å svømme
- gi plass til flere faggrupper i skolen, for eksempel barnevernspedagoger, miljøarbeidere og helsearbeidere
- bedre mat- og aktivitetstilbudet på SFO
- bidra til etter- og videreutdanning av lærerne

Barnehage

Det er veldig viktig at barnehagen fungerer godt. Her sender våre aller minste. Barnehage skal være bra for barna og trygt for foreldre i jobb. Barnehager er viktige fellesskapsarenaer, og bidrar til likestilling, integrering og samspill.

Arbeiderpartiet vil:

- at barnehagene skal være åpne fra 07.00 – 17.00
- at alle skal ha rett til barnehageplass i sin skolekrets
- unngå for store barnekull på hver avdeling. Vi vil ha begrenset antall barn på hver avdeling og nok voksne tilstede
- ha søskenmoderasjon i barnehagen og mellom SFO og barnehagen
- gjøre mattilbudet i de kommunale barnehagene likt, med fokus på sunn og god mat. Barna skal få delta i matlagingen og lære om sunn mat gjennom måltidene
- at barnehageutbyggingen i Nordre Follo skal være kommunal
- ha et tett samarbeid mellom barnehage, hjem, skole, PPT og barnevern
- beholde og videreutvikle Åpen barnehage-tilbudet i kommunen
- rekruttere flere faggrupper inn i barnehagene
- at barnehagene skal tilby barna mange naturopplevelser

En aktiv alderdom

Vi ønsker at alle skal ha en god og aktiv alderdom. I Nordre Follo kan vi skryte av at det finnes en rekke organisasjoner, grupper og enkeltpersoner som gir et rikholdig aktivitetstilbud, enten det påfyll av ny kunnskap, mosjon, temamøter, diskusjon og mer sosiale arrangementer. Dette gjør Nordre Follo til et godt sted å bli gammel. Nordre Follo kommune må legge til rette for at disse aktivitetene skal kunne fortsette og utvikles. Eldre som har lyst til å bidra med noe i samfunnet skal få muligheten til dette. God helse kan være avgjørende for mulighetene til å være aktiv. Vi vil derfor prioritere tiltak som fremmer folkehelsen.

Arbeiderpartiet vil:

- at det bygges flere livsløpsleiligheter, slik at det blir lett for eldre å flytte fra stort til smått
- ha blandede boligområder hvor det er plass til sosiale møtepunkter, også mellom generasjonene
- legge til rette for organisasjoner som ønsker å bidra med sosiale møteplasser, trimgrupper, kulturtiltak osv.
- avdekke og endre praksis, strukturer og regler som hindrer seniorer i å delta i samfunnet slik de selv ønsker
- at eldre som ikke bruker datamaskin så mye, fortsatt får tilgang på viktig informasjon fra kommunen
- fortsette det viktige arbeidet med fallforebygging
- at personer over 70 år ikke skal bli aldersdiskriminert fra å ta verv som meddommere i tingretten eller lagmannsretten på vegne av kommunen
- arrangere seniormesser slik at innbyggerne kan bli bedre kjent med de ulike tilbudene og organisasjonene
- at Nordre Follo kommune skal bli med i nettverket for aldersvennlige kommuner

God eldreomsorg

Det skal være godt å bli gammel i Nordre Follo, også når man har behov for mer hjelp fra kommunen. Arbeiderpartiets mål er at alle skal kunne ha en trygg og god alderdom. Vi ønsker å ha en eldreomsorg der du fortsatt er sjefen over ditt eget liv. Du skal kunne fortsette bo hjemme så lenge du ønsker.

Arbeiderpartiet vil:

- ha økt grunnbemanning for å øke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene
- at folk skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, blant annet gjennom økt satsing på hjemmetjenestene, gode digitale verktøy og gratis trygghetsalarm
- teste ut en ordning der brukerne av hjemmetjenestene får én fast kontaktperson i kommunen

- sikre sykehjemsplass til alle som trenger det. Det skal være åpenhet rundt tildeling, eventuelle ventelister og kriterier for tildeling
 - at ektepar og samboere som har sykehjemsplass skal få bo sammen, hvis de ønsker det
 - satse på faste heltidsstillinger og faste vikarer i eldreomsorgen, slik at brukerne får færrest mulig personer å forholde seg til. Vikarene skal komme fra et felles kommunalt vikarpool med fast ansatte vikarer, som da vil ha god kjennskap til brukere og rutiner på institusjonen og i hjemmene der brukerne bor
 - ha spredte spisetider på bo- og servicesentrene, og sikre at beboerne får mat utover ettermiddagen og kvelden
 - at det skal være lett å forholde seg til kommunen. Språket skal være enkelt å forstå, både muntlig og skriftlig, og brukerne skal møte ansatte som kan snakke norsk
 - ha god dialog med pårørende
 - teste ut eldreboliger med hjemmehjelpsbasis i nye boligprosjekter
- Tilby personer med demens GPS-sporing dersom de ønsker og samtykker til det- legge nye bo- og servicesentre sammen med nye barnehager, for å bidra til møter på tvers av generasjoner
- at alle institusjonene har et godt kultur- og fritidstilbud med naturopplevelser og mulighet for kontakt med dyr
 - at beboerne på institusjoner får opprettholde sine hobbyer og fritidssysler
 - at matglede skal være sentralt i kommunens tjenester

Samferdsel og trafikk

Nordre Follo er en pendlerkommune, der folk er avhengig av at trafikken fungerer for at hverdagen skal gå rundt. Stadig flere ønsker å bytte ut bilen med gange, sykkel, buss og tog. Det må være lett å komme seg til og fra kollektivstasjonene våre hele året. Vintervedlikeholdet av veiene må bli bedre.

Arbeiderpartiet vil:

- ha gang- og sykkelbro over jernbanelinjen ved Ski stasjon
- at alle skal ha trygg skolevei
- at gang- og sykkelveier skal kunne brukes hele året gjennom prioritert snøbrøyting, tidlig vårrengjøring og en ekstra feierunde når bladene faller om høsten
- at vårrengjøringen av offentlige veier, gangveier og sykkelstier skal være ferdig til 1. mai
- ha mindre tungtrafikk gjennom sentrumsområder og tettsteder
- jobbe for å få etablert flere sykkelveier slik at vi får et sammenhengende sykkelveinett gjennom hele kommunen

- at Nordre Follo også få ansvaret (og budsjettmidlene) for vintervedlikeholdet på fylkeskommunale veier. Det vil føre til mer effektiv snørydding
- ha bedre lys, skilting og merking av fotgjengerovergangene, spesielt ved tog og busstasjoner
- etablere flere innfartsparkeringsplasser ved togstasjonene
- satse videre på el-bysykelordningen, og oppfordre bedrifter, borettslag og nye boligprosjekter til å knytte seg til ordningen
- fortsette arbeidet for mindre bruk av veisalt på de veiene som kommunen har ansvaret for
- lage flere snarveier i nærmiljøene, slik at folk skal slippe omveier på vei til buss eller tog. Disse skal være universelt tilrettelagt
- sørge for HC-parkeringsplasser godt plassert ved knutepunkt, næringsvirksomhet og kulturaktiviteter
- Etablere en ringvei rundt Ski

Klima og miljø

Klimaendringene er vår tids store utfordring med tydelige lokale virkninger. Vi må ta dette på alvor, og være beredt til å ta vår del av ansvaret for å snu situasjonen. Det er derfor viktig at Nordre Follo tar utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål i all sin virksomhet.

Arbeiderpartiet vil:

- ha en nullvisjon for tap av matjord
- ha som mål å bli «plastfri kommune» i så stor grad som mulig
- organisere og støtte ryddeaksjoner, særlig for å fjerne plastavfall i strandsonen
- fase ut bruk av gummigranulater på kunstgressbaner
- prioritere rensingen av Kolbotnvannet høyere, slik at det i fremtiden skal kunne brukes til badevann
- lage en naturmangfoldsplan for Nordre Follo som skal gjøre det lettere å bevare biologisk mangfold og bekjempe fremmede arter og planter
- innføre klimabudsjett for Nordre Follo kommune
- fortsette arbeidet mot matsvinn i kommunale virksomheter og bidra til matsvinnkampanje for bedrifter og privathusholdninger
- at det skal opprettes returpunkt for mat som kan spises av andre
- sette sterke krav til at alunskiferen på Taraldrud skal fjernes
- at landbruket i Nordre Follo skal velge klimavennlige løsninger
- at Nordre Follo skal bruke forskningen fra miljøuniversitetet NMBU til å bli en mer klimavennlig kommune

- at kommunens kjøretøy og verktøy i størst mulig grad skal være elektriske. Alle nye biler som kommunen kjøper, bør være fossilfrie eller nullutslippskjøretøy
- at kommunen skal benytte flere produkter som er gjenvunnet eller resirkulert
- at vedlikehold at kommunens eiendom skal gjøres med klimavennlige og gjerne resirkulerte materialer
- at kommunen skal kaste minst mulig. Ved nyanskaffelser, oppussing og vedlikehold skal man alltid se hva som kan gjenbrukes andre steder
- kommunens egne nybygg skal i størst mulig grad skje i massivtre eller andre materialer med bedre klimaprofil
- ved utlysning av anbud på nye byggeprosjekter skal miljø og bærekraft vektlegges
- nye offentlige bygg bør benytte solenergi
- ha «panteringer» på alle nye søppelbøtter på offentlige plasser, slik at ingen trenger å kaste panteflasker
- at det skal være lettest mulig å resirkulere avfall

Fritid og friluftsliv

Naturen i Nordre Follo byr på fantastiske muligheter. Nærhet til naturen er blant de viktigste årsakene til at folk liker å bo i Nordre Follo. Naturen er viktig for folk og folkehelsen, enten det er dypt inne i marka, i 100-metersskogen i nabolaget, ved fjorden eller i parkområdene i sentrum. I Nordre Follo skal det være lett å drive med både organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter.

Arbeiderpartiet vil:

- bevare 100-metersskogene slik at alle har tur- og fritidsmuligheter nær der du bor
- bruke dugnadsfondet og nabolagsmillionen til å utvikle friluftstilbudet i kommunen
- ferdigstille Møllerenga på Langhus som et allsidig friområde som er universelt utformet og tilgjengelig for alle
- at Kolbotnvannet skal bli et viktig og attraktivt friluftsområde når det er ferdig renset
- folkehelse skal være en prioritet i alle kommunale planer
- respektere markagrensen
- fortsette med «BUA»-tilbudet i Ski og Kolbotn, som låner ut friluftsutstyr til innbyggerne
- at Østmarka nasjonalpark skal etableres
- rense Fosstjern, og utvikle det til en badeplass som er tilgjengelig for alle
- at informasjonen om de ulike friluftsmulighetene blir lettere å finne på nett, apper og fysiske skilter

- etablere flere friluftsplasser med for eksempel med stier, badeplass, grillplass og benker. Disse skal være universelt utformet. Legge til rette for at funksjonshemmede får gode muligheter for friluftsliv ved å oppgradere flere av de eksisterende friluftsplassene
- sikre utbyggingen av lysløypa fra Ski til Hauketo
- gjennomføre opprustingen av torget i Ski, slik at det blir et attraktivt byrom
- at hogsten i kommuneskogene skal være skånsom. Flathogst i turområder er uaktuelt
- hindre privatisering av strandsonen og sikre aktivt vern av allemannsretten
- etablere kyststi fra Svartskog brygge til Ingierstrand/langs hele Bunnefjorden
- at barn skal delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens økonomiske situasjon
- Grønliåsen må bevares som rekreasjonsområde
- bidra til at utkikkstårnet/branntårnet på Grønliåsen realiseres

Helse og omsorg

Alle skal få den hjelpen de trenger når de trenger den. Vi må legge vekt på god forebyggende helse gjennom hele livet. Dette starter allerede i barnehagen og på skolen. Nordre Follo kommune skal holde seg oppdatert på nye virkemidler og metoder, og skal være blant de beste i klassen på e-helse. Helse- og velferdstjenester skal være et offentlig ansvar som ikke skal legges ut på anbud eller overlates til markedskreftene.

Arbeiderpartiet vil

- sikre plass til kommunale tjenester som eksempelvis hjemmehjelpsbaser og aktivitetsrom i større utbyggingsprosjekter
- si nei til privatisering av helse- og omsorgstjenestene
- beholde dagens helsestasjoner
- bygge flere omsorgsboliger
- gi familier med funksjonshemmede barn en god avlastningsordning
- sikre større forutsigbarhet og bedre tilgjengelighet i tilbudet til ungdom med psykiske og sosiale problemer
- at kommunen skal jobbe aktivt og forebyggende for å gjøre Nordre Follo til en voldtekstfri sone og samarbeide med alle naturlige samarbeidspartnere, som skoler, ungdomsklubber, idrettslag, drosjer, politiet, utelivsnæringen, krise- og incestsenter og Natteravnene
- at barnetrygd ikke skal være en del av beregningsgrunnlaget for sosialhjelp
- jobbe målrettet for å hindre vold i nære relasjoner
- gi gratis internett til familier som mottar sosialhjelp

- et godt døgnlegevakttilbud med røntgentjenester, og legge til rette for døgnåpent apotek tilknyttet et lokalmedisinsk senter med brede tjenester til innbyggerne
- at beboere i institusjon skal ha reell medbestemmelse i egen hverdag
- ha et godt palliativt tilbud i Follo, som tilbyr lindrende behandling til kreftpasienter og andre pasienter med alvorlig livsbegrensende sykdom i Follo
- ha en bedre oppfølging av de som går igjennom store endringer i livet (eksempelvis etter fødsel, ved endt soning , samlivsbrudd osv.)
- vedta og gjennomføre en kommunal handlingsplan mot seksuell trakassering
- fullfinansiere opphold på krisesenter
- gjøre det lettere for personer med fysiske eller psykiske funksjonsnedsettelse å styre sine egne liv, gjennom ordning med brukerstyrt personlig assistent (BPA)
- prioritere folkehelse i alle kommunale planer
- at ingen av kommunens fastleger skal drive med henvisningsnekt for abort eller nekte å sette inn spiral.

Økonomi

Etter seks år med mørkeblå regjering er kommuneøkonomien stram. Med varslede renteøkninger kan den bli enda strammere. Samtidig er folks forventninger til kommunale tjenester høye. Nordre Follo kommune må derfor jobbe hardt for å opprettholde nivået på kommunale tjenester. Vi mener vi skal kunne klare dette uten å innføre eiendomsskatt i denne perioden.

Arbeiderpartiet vil:

- vedta budsjetter som gir en bærekraftig økonomi for kommunen
- bruke mindre penger på konsulenter
- at kommunens eiendeler skal vedlikeholdes jevnlig slik at vi slipper de dyre regninger som kommer ved stort vedlikeholdsetterslep
- innføre et fond for snørydding som kan ta unna for ekstra tøffe vintre
- ikke gå inn for eiendomsskatt i denne perioden
- at kostnadene for utbygging av vann- og avløpsnett skal fordeles likt på kommunens innbyggere, gjennom å ha et felles «VA-område» for hele kommunen

Kultur

Kulturopplevelser gir livene våre innhold og binder oss sammen som mennesker. Kulturen er med på å bryte ned barrierer og skaper nye og sterkere fellesskap. Kultur bidrar også til næringsutvikling og arbeidsplasser. Nordre Follo skal være en ledende kulturkommune, der alle skal få tilgang til kulturtilbud, enten som utøvere, organisatorer eller tilskuere.

Arbeiderpartiet vil:

- stille krav om at arrangementer som kommunen støtter økonomisk skal tilby gratis adgang til familier med vanskeligstilt økonomi
- stille krav om at utgivelser som kommunen støtter skal gjøres digitalt tilgjengelig via kommunens nettsider eller biblioteket etter noe tid
- bruke bibliotekene som møteplass for kulturtilbud
- styrke kulturskolen med plass til flere elever og lengre timer
- prioritere lokale kunstnere eller kunst med lokal identitet ved offentlig utsmykking
- at Nordre Follo skal være en god kommune for utøvende kunstnere, blant annet ved å gi kunstnere tilgang på rimelige lokaler i kommunen
- at dårlig familieøkonomi eller funksjonshemming ikke skal skape et kulturelt klasseskille, ved å gjøre kulturtilbud tilgjengelig for alle
- ruste opp Kråkstad samfunnshus
- bygge nye torg og offentlige uteplasser, slik at det er plass til kulturtiltak
- at kommunens kulturtilbud skal bli en god arena for integrering
- ha billige lokaler for utleie til barnebursdager og andre lignende familiearrangementer
- stille kommunale vegger til disposisjon for gatekunst og kunstneriske utsmykninger der det er naturlig

Idrett

I Nordre Follo kommune skal vi satse bredt på idretten, der flest mulig skal kunne utøve sin idrett på sitt nivå. I Nordre Follo skal vi ha gode, romslige og relevante idrettsanlegg der folk bor. Det skal også være lett tilgang på muligheten til mosjon og uorganisert idrett.

Arbeiderpartiet vil:

- fortsette å bygge ut hallkapasitet og banekapasitet i dialog med idretten og sikre en balanse mellom de store idrettene og småidrettene
- at alle barn skal kunne drive med idrett, selv om familien har dårlig råd
- ha gratis bane- og halleie for barne- og ungdomsidretten
- etablere kunstisflate på Langhus

- bevare skateparkene og ballbingene og alle de andre tilbudene som gjør det mulig å drive med uorganisert idrett
- bevare og videreutvikle lysløypetilbudet i kommunen. Løypenettet rundt Langhus idrettspark må rustes opp
- gjøre det attraktivt for de med minoritetsbakgrunn å delta i idrettsaktiviteter
- at idretten skal være en god arena for integrering og samhold
- ferdigstille det nye 50-metersbassenget på Langhus
- etablere svømmeanlegg i Kolbotn sentrum med utebasseng
- legge til rette for idrettstilbud til barn og voksne med ulike funksjonshemninger

Nordre Follo – nær og nyskapende

Nordre Follo kommune har valgt «nær og nyskapende» som sin visjon. Denne visjonen skal brukes til å sikre at alt kommunen gjør trekker i samme retning, slik at Nordre Follo blir en forutsigbar kommune som folk kan stole på.

Innbyggerne, politikerne og de ansatte skal sammen fylle visjonen med konkret innhold de neste årene. Arbeiderpartiet har følgende utgangspunkt:

Nordre Follo kommune skal være nær og nyskapende gjennom:

- et sterkt lokaldemokrati der flest mulig av kommunens innbyggere kan engasjere seg i det som skjer i kommunen
- at kommunen være lett tilgjengelig, svare på telefon og e-post og ha bedre digitale løsninger, som informative nettsider med god søkefunksjon og chatfunksjon, aktive kontoer på sosiale medier og digitale søknadsskjema
- å bruke et språk som folk forstår
- at alle skal ha krav på barnehageplass nær der de bor
- å være attraktiv for nye og gamle bedrifter
- teste ut 6-timers arbeidsdag innen utvalgte deler av helse- og omsorgstjenestene, i samråd med brukerne
- å etablere et gründerkontor for nye bedrifter
- å styrke bemanningen i hjemmetjenesten
- å tilby gratis trygghetsalarm
- å sikre plass til kommunale tjenester som eksempelvis hjemmehjelpsbaser og aktivitetsrom i større utbyggingsprosjekter
- å satse på faste heltidsstillinger og faste vikarer i eldreomsorgen, slik at brukerne får færrest mulig personer å forholde seg til
- å teste ut en ordning der brukerne av hjemmetjenestene får én fast kontaktperson i kommunen

- at alle nye løsninger skal være tilgjengelig for alle gjennom universell utforming
- at kommunens politiske møter skal være offentlig tilgjengelig for alle. Møtene skal holdes i rom som er universelt utformet Møtene skal overføres på kommunens nett-tv. Det skal være lett å følge saksgangen på kommunens nettsider og søke etter tidligere saker
- at Ski og Oppegårds politiske vedtak og sakspapirer gjøres lett tilgjengelig og postlister holdes åpne uten tidsbegrensinger
- å bygge boliger som er attraktive for unge
- et godt og tett samarbeid med lag og foreninger
- å etablere en tilskuddsordning, «nabolagsmillionen», som skal gi støtte til sosiale tiltak i nabolagene

Nordre Follo Arbeiderparti jobber for:

Det er ikke alt en kommune får bestemme, men gjennom høringer, møter og dialog med andre deler av myndighetene og vårt eget parti kan vi prøve å påvirke dem til å ta de rette avgjørelsene for Nordre Follo.

Arbeiderpartiet vil jobbe for:

- at fylket bør etablere et bedre kollektivtilbud i Nordre Follo, slik at det blir lettere å bevege seg internt i kommunen
- at den nye kommunen får tilført nye oppgaver, eksempelvis ansvaret og budsjettmidlene til å brøyte snø på de fylkeskommunale veiene i kommunen
- bedre kollektivtrafikktilbud til og fra Siggerud
- at det nye vendesporet som planlegges for tog legges før Ås eller Vestby stasjoner, og at lokaltog mellom Stabekk og Ski utvides til Ås eller Vestby. Dette vil skape et mye bedre felles bolig- og arbeidsmarked i Folloregionen
- at det blir satt begrensinger på veiene gjennom tettsteder som i dag er sterkt utsatt for tungtransport. Dette gjelder særlig Siggerud
- at Ruter sørger for at alle bussholdeplasser er universelt utformet, har leskur og sanntidssystemer og at flere store holdeplasser har sykkelstativer
- at Nordre Follo får et aktivt dyrepolit
- at nærpoltireformen blir fulgt opp med nok budsjettmidler til at vi kan ha flere politipatruljer ute blant folk og at politiet har nok ressurser til å svare på telefonen
- universell utforming og heis på nye Kolbotn stasjon
- at lokaltoget får ti-minuttersruter på dagens Østfoldbanen når Follobanen står ferdig

- bedre løsninger for godstrafikken på Østfoldbanen, slik at støyforurensning i boligområdene reduseres
- at det må saltes mindre på fylkesveiene og europaveiene, og at det må finnes et mer miljøvennlig alternativ til saltingen
- at bemanningsnormen i barnehagene blir fulgt opp med penger over statsbudsjettet
- at politihøyskolen lokaliseres i eller nært Nordre Follo
- et mer sentralt sykehustilbud enn A-hus for befolkningen i Follo
- mer skilting og god gjennomgående standard på nasjonal sykkelrute nr. 7 gjennom Nordre Follo
- etablere flere busstopp langs kommunale og fylkeskommunale veier

WWW.ARBEIDERPARTIET.NO/BLIMEDLEM

**BLI MED PÅ LAGET -
MELD DEG INN I
ARBEIDERPARTIET**

